

Hier staan we tenslotte voor het mysterie en niet als het gaat over het spreken, het toe-zeggen Gods in Zijn verbond.

Ik betoogde verder, dat, als in punt I-b van de comm. gesproken werd over het bezegelen aan den geloovige van een belofte, van welke inhoud hij bij den aanvang deelgenoot geworden is en in volkomenheid stellig zal worden — men toch weer uitkomt bij tweërlei belofte niet alleen, maar ook bij tweërlei doop: één voor de geloovigen en één voor de ongelovigen.

En dat we in punt I-b weer in den mist gelaten werden of het hier gezegd nu ook geldt voor de kinderen der geloovigen.

Immers: hier wordt wel de term „geloovigen“ gebruikt, maar bij de kinderen kan toch nog niet gesproken worden van actief geloof. Ligt dus in I-b toch weer uitgedrukt, dat de Synode wil hebben, dat we aanvaarden: de HEERE beveelt ons het er voor te houden, te veronderstellen, dat de kinderen der geloovigen „geloovigen“ oftewel wedergeborenen zijn? Maar dat had immers juist stelling 3 van de Utrechtsche kerkeraadsverklaring afgewezen! Dan maakt I-b stelling 3 geheel krachteloos, ja keert haar om!

In dit verband heb ik een enkele opmerking gemaakt over volwassenen- en kinderdoop.

En zie hier nu het punt, waaruit Dr Hoek zijn beschuldiging distilleert.

Ik heb ongeveer het volgende opgemerkt: als een volwassene, een heiden die dus niet in het verbond der genade en in de gemeente van Christus begrepen was, begeert gedoopt te worden, dan moet toch eerst op goede gronden voor de kerk vaststaan, dat hij de beloften Gods, het Evangelie van Christus in het geloof aanvaard heeft. Hij moet eerst belijdenis doen van zijn geloof.

De prediking kwam tot hem: door die prediking maakte Gods Geest hem tot een geloovige en tot steun voor zijn geloof, om dat geloof te meer te voeden en te onderhouden, ontvangt hij, na afgelegde geloofsbelijdenis, de verzegeling van de beloften Gods, die hij reeds in het geloof had omhelsd.

Door het geloof hoort deze mensch Gods belofte als een onwankelbaar heilsofzegging: Gij zult zalig worden.

Maar is het nu ook zoo bij het kleine kind van geloovige ouders, dat naar Gods bevel gedoopt moet worden?

Immers neen! Indien men zou willen beweren, dat de kinderdoop een volkomen copie is van den volwassenendoop (al zijn beide in den grond der zaak gelijk) — dan zal men moeten aantoonen, dat het kleine kind ook reeds belijdenis van z'n geloof heeft afgelegd, om dan den doop te ontvangen.

En dat is immers niet aan te toonen.

De HEERE zegt wel, dat de volwassene eerst geloof moet hebben en dan pas gedoopt mag worden; maar het zaad des verbonds, dat onder den ouden dag het teken der besnijdenis moest ontvangen, moet onder den nieuwen dag door den doop, als door het teken des verbonds der Christelijke kerk worden ingelijfd.

Zoo is het Zijn ordening, Zijn bevel. En wij hebben dat eenvoudig te gehoorzamen. En behoeven dan niet te redeneeren of te fantasieeren over een ondersteld geloof, dat bij kleine kinderen door den doop zou versterkt worden.

Het was in dit verband, dat ik opmerkte, dat degenen, die redeneeren over zulk een ondersteld geloof wel een beroep doen op Schriftplaatsen, die handelen over den doop van volwassenen, maar er geen Schriftplaats te noemen is, waaruit te bewijzen is, dat bij kleine kinderen aan den doop reeds het geloof moet voorafgaan.

Kinderen zijn nog geen actief-geloovigen, in den zin zooals punt I-b er over spreekt. En als men bedoelde ook hier over de kinderen te spreken — dan ligt hierin toch weer opgesloten: bij de kinderen zijn er geloovige en ongelovige en aan deze worden verschillende beloften verzegeld; wij weten niet welke kinderen tot de ene en welke tot de andere groep behooren — en dus moeten we het er maar voor houden, moeten we maar veronderstellen, dat ze allen geloovigen, wedergeborenen zijn; en dan kunnen we ze allen gaan doopen. En bij de „geloovige“ kinderen wordt dan het aanwezige geloof versterkt, bezegeld (zie het begin van I-b: „als zoude de doop aan elken doopeling betekenen en bezegelen, dat hij inwendige genade bezit“; m.a.w.: de doop betekent en bezegelt dat alleen aan den „geloovigen“ doopeling!).

Juist de Synode kent tweërlei doop, ook weer volgens I-b: een volle en een niet-volle doop, zoo heb ik geconstateerd.

Zou overigens Dr Hoek het aandurven ook. Calvijn te beschuldigen van een leer, die tusschen volwassenen- en kinderdoop een principieel verschil stelt: hem dus ook durven verwijten, dat hij tot drie sacramenten komt?

Want wat zegt Calvijn? Handelend over de woorden uit Hand. 8:37: „Indien gij van ganser harte gelooft“ schrijft hij: „Dat de kamerling niet tot dezen doop toegelaten wordt, voordat hij zijn geloof beleden heeft, daaruit moeten wij den algemeenen regel afleiden, dat degenen, die vroeger van de kerk vervreemd waren, er niet eerder in opgenomen mogen worden, voordat zij beleden hebben, dat zij in Christus gelooven. Want de doop is als het ware een verzegeling des geloofs, en moet er dus in tijdsorde op volgen. Indien hij dus bediend wordt, zonder dat er het geloof is, waarvan hij een zegel is, is dat een goddeloos en al te sterke ontheiliging. Maar de onwetende en al te fanatieke menschen bestrijden om deze oorzaak den kinderdoop. Waarom moest bij den kamerling het geloof aan den doop voorafgaan? Omdat, aangezien Christus dit teken alleen aan Zijn huisgenooten schenkt, degenen, die gedoopt zullen worden, bij zijn kerk moeten ingelijfd worden. Gelijkerwijs het nu zeker is, dat de volwassenen door het geloof in de kerk ingelijfd worden, zoo zeg ik, dat de kinderen der geloovigen als zonen der kerk geboren en van moeders lijf aan onder de leden van Christus gerekend worden, dewijl God ons volgens dezen regel aanneemt, dat Hij ook de God is van ons zaad. Hoewel het geloof dus in de volwassenen vereischt wordt, wordt dit op onbezonnene wijze op de kinderen overgebracht, met wie het geheel anders gesteld is... Want Christus laat de kinderen met deze bedoeling tot Zijn doop toe, dat zij,

zoodra hun leeftijd hiertoe de geschiktheid meebracht, zich als Zijn discipelen bij Hem zullen voegen, en als gedoopt met Zijn Geest, ook de kracht des Geestes, die door den doop afgebeeld is, door het geloof aanneemen“.

En bij Hand. 10:47 zegt hij: „Want wanneer God de kinderen der geloovigen, voordat zij geboren worden, in Zijn verbond heeft opgenomen (Calvijn sluit dus geen der kinderen van geloovigen uit), zoo besluit ik hieruit, dat zij allerminst van het uitwendige teken beroofd mogen worden. Anderszins zouden de menschen hun ontrooven, wat God hun toegestaan heeft. Wat nu betreft de openlijke gaven des Geestes, hierin ligt niets ongerijms, dat zij in de kinderen in tijdsorde na den doop volgen“.

Leerde Calvijn nu tweërlei doop, omdat hij zegt, dat het geloof bij een volwassene aan zijn doop moet voorafgaan, maar bij kinderen in tijdsorde na den doop kan volgen?

Alleen de „Synode“ kent tweërlei doop: een volle en een niet-volle. Men leze stelling 11 van de 16 stellingen, in de zitting van Aug. 1945 geponeerd.

En men onthoude, wat in I-b bovenbedoeld gezegd is! s.H. H. V.

STEMMEN UIT 'N ONZE KERKEN

De verbodskeling van onze pers.

De groote stroom brieven die ons gewerd naar aanleiding van het artikel onder bovenstaanden titel in De Reformatie van 8 December j.l. noopt ons nog eens op dit onderwerp terug te komen. Enkele van de vele brieven hebben wij persoonlijk beantwoord, maar het probleem van onze vrij gemaakte kerkelijke pers blijft velen zoo te interesseeren, dat het goed zal zijn er nog iets over te zeggen.

In de eerste plaats dienen wij enkele misverstanden weg te nemen, die ons artikel bij sommigen blijkt gewekt te hebben.

Wij hebben natuurlijk in het minst niet iets te kort willen doen aan de verdienste van Ref. Stemmen tijdens den afgelopen winter bewezen aan de zaak der vrijmaking. Integendeel. Juist vóór ons vertrek naar het Zuiden in Aug. 1944 hebben we kennis genomen van het plan dit blad in het leven te roepen en we hebben er onze volle instemming mede betuigd. Temeer daar de uitgever ons verzekerde, dat het vanzelfsprekend de bedoeling was dit blad alleen te blijven uitgeven „zolang De Reformatie niet verschijnt kon“. Bovendien gaf hij toen de verzekering, dat De Reformatie, wanneer dit blad na de bevrijding weer verschijnen zou, gebruik zou kunnen maken van alles wat Ref. Stemmen had gekregen aan abonné's enz. Dit zou dan ten goede komen aan het groote verlies, dat De Reformatie geleden had in Augustus 1940, toen de Duitschers alles bij de uitgever weggehaald en de abonnementenlijsten vernietigd hadden. We zouden dan meteen weer een goed begin kunnen maken met wat Ref. Stemmen opnieuw opgebouwd had. Vanzelfsprekend hebben we daar volstrekt geen bezwaar tegen kunnen hebben. De groote verdienste van dit blad blijven we graag erkennen. Maar daar ging het niet om. Het gaat er over wat daarna is gebeurd. En hier moeten we al onze bezwaren ten volle handhaven. Daar heeft natuurlijk een drukker niets mee te maken. Een drukker is geen uitgever. En we hebben niet betwist, dat dit blad niet bij een drukker zou gedrukt worden. We hebben wel zooveel verdrunk van het vak, dat we weten, dat een krant niet bij een bakker wordt gedrukt. We hebben het over „uitgevers“ tusschen aanhalingsteekens gehad. Wat we hiervan de laatste maanden beleefd hebben geeft weinig fraais te zien. Kwam men niet van drie verschillende zijden met het plan opdagen een kerkelijk jaarboek uit te geven? Hoe staat het momenteel met onze jeugdbladen? We zullen er niet op ingaan, maar slechts constateeren, dat hier in dit opzicht een chaos is onder ons. En hieraan hebben deze heeren „uitgevers“ ongetwijfeld voor 80% de schuld. Meer zeggen we er niet van.

Dan moeten we er nog even op wijzen dat we nergens geschreven hebben, dat Ref. Stemmen momenteel de schuld zou zijn dat De Reformatie niet met 12 bladen kon uitkomen, noch met een catechismusbijlage zou kunnen beginnen. Wat we betoogd hebben is, dat wanneer straks de situatie zoo is, dat we daarmee zouden willen beginnen, op dat tijdstip Ref. Stemmen deze plannen, louter door haar uitkomen als landelijk orgaan, zou derangeren. We hebben dat bewezen met te laten zien hoe onze kerkelijke pers er vóór 1940 voorstond, toen het economisch zeker beter was dan het straks wezen zal.

Vervolgens diene opgemerkt, dat het natuurlijk geen moment bij ons opgekomen is, dat de heeren redacteurs der bedoelde bladen doelbewust De Reformatie in den weg zouden willen treden. Daarvoor kennen wij de Vonk en de Bremmer te goed. Zij willen evenals hun medewerkers niets liever dan dat het De Reformatie goed zal gaan. Dit te denken is zoóver van ons geweest, dat wij zelfs geen oogenblik er aan gedacht hebben, dat iemand dit uit onze woorden zou hebben kunnen halen. Wanneer wij schreven, dat deze heeren een stevig orgaan opbouwden, (dit in verband met de groote actie en propaganda die er den laatsten tijd door Ref. Stemmen gevoerd wordt) ten koste van een zusterblad, dat men niet in den weg zegt te staan, bedoelt dit alleen te wijzen op het onvermijdelijk noodzakelijk gevolg, dat — tegen hun eigen wil in — verbonden is aan de oprichting en den groei van meer landelijke organen in onze kring. En uit hetgeen we verder betoogd hebben blijkt toch wel klaar genoeg, dat we slechts op feiten en niet op eventuele bedoelingen hebben willen wijzen. Aan het slot van ons artikel hebben we trouwens ten overvloede uitdrukkelijk verklaard, dat we graag aannamen, dat de heeren redacteurs, die hieraan hebben medegewerkt, dit alles niet doorzien hebben, zelfs hebben we dit van de betrokken „uitgevers“ (die we nog

altijd tusschen aanhalingsteekens moeten noemen) a priori aanvaard. En dit geldt zeker van den heer Ozinga, die als onderwijzer De Vrije Kerk uitgaaf en die niet anders bedoeld heeft dan door dit werk de zaak der vrije kerken in het Noorden te dienen.

Wanneer men ons goed verstaan heeft in deze, moeten wij overigens ten volle handhaven wat wij in ons eerste artikel betoogd hebben. Het blijft diep te betreuren dat de Vonk hiermee begonnen is. En de belofte, de stellige belofte aan Prof. Schilder gedaan, blijft daar liggen, en o.i. kunnen de medewerkers van Ref. Stemmen zich daaraan evenmin onttrekken als de „uitgever“. Het argument, dat het blad zoo goed is gaan loopen verandert hieraan natuurlijk niets, een belofte bindt.

Wat nu de vele brieven, die wij uit alle hoeken van het land ontvingen, betreft, ik zou ze bijna zonder uitzondering in één zin kunnen samenvatten: warme instemming met wat we over de verbodskeling van onze pers geschreven hebben en tevens de vraag, door verschillende schrijvers gesteld: hoe komen we tot concentratie?

We blijven zeer positief perzisteren bij de vaste overtuiging, dat er in den kring van onze vrij gemaakte kerken geen plaats is voor meer dan één landelijk orgaan. Zelfs al wordt het terug gebracht tot twee bladen blijft het straks een hopeloos tobben waarin wij elkaars krachten verteren. Onze kerken kunnen slechts gediend zijn met één groot, landelijk blad, dat wellicht in dat geval gestabiliseerd kan worden op zoo'n basis, dat uitbouw tot 12 pagina's en eventuele bijlage voor de catechismusverklaring van onzen hoofdredacteur financieel mogelijk is. Dat kan niet wanneer Ref. Stemmen naast De Reformatie haar plaats blijft opeischen onder onze kleine groep (In een conferentie, die wij met ds Bremmer en enkele andere heeren hadden, werd ons medegedeeld, dat De Vrije Kerk zal ophouden te bestaan).

Hier ligt één van onze hoofdbezwaren. Wanneer De Vonk gescheiden blijft optrekken, berokkent hij — wij nemen natuurlijk graag aan onbedoeld — groote schade aan de zaak der vrij gemaakte kerken, want hij belemmert den groei en den uitbouw van een krachtige landelijke pers met groote mogelijkheden tot thetischen arbeid, waarnaar wij immers allemaal zoo intensief verlangend uitzien. Een ander zeer ernstig bezwaar, dat ik de vorige maal verzwegen heb, is, dat we vóór 1940 al de bittere ellende van een gescheiden optrekkende landelijke pers ervaren hebben. Tenslotte had iedere professor en dominee van eenige betekenis zijn eigen orgaanje en schiep zijn eigen kringetje van lezers, kringetjes die tenslotte langs elkaar heen begonnen te leven en één der factoren werden, die tot onze Kerkelijke ellende geleid hebben.

De droeve middelpuntvlindende kracht, die ons nederlandsche volkje in het bloed zit, openbaart zich éér iemand er op verdacht is. Op dit oogenblik is dat, Gode zij dank, nog niet het geval, we kennen er ds Vonk te goed voor, maar wie scherp kan zien en de mentaliteit van ons volk kent, weet dat dit kwaad voor de deur ligt en zijn begeerte tot ons is: We zijn er aan toe eer we het zelf weten en dat zou een ramp zijn voor de vrij gemaakte kerken.

Of wij dan een vijand zijn van „nuances“ en zelfs ook maar van verschillende „accenten“? Integendeel, ons gereformeerde leven is te rijk voor een doodende eenvormigheid — gelukkig. Maar even afkeerig als we zijn van den bacil der eenvormigheid, waarvan de wereld thans zwanger gaat, even weerzinwekkend vinden wij de toegepaste atoomsplijting. We moeten van één van beiden lijs hebben.

Daarom zouden wij voor wat lijs willen, dat wat men te zeggen heeft, men in De Reformatie zet. Dan lezen alle vrij gemaakte menschen hetzelfde en wordt de eenheid onder ons bewaard en blijven we bij elkaar, ook wanneer er al verschillende accenten worden gelegd.

We weten allemaal dat onze hoofdredacteur breed genoeg van stijl is om op te nemen wat hem wordt aangeboden uit eigen kring. Men verwondert zich er soms zelfs over hoe gul hij daarmee is. Exclusivisme ligt hem nu eenmaal niet. Ook ds Vonk, evengoed als ds Bremmer hebben van het begin af aan de gelegenheid volop gehad.

Welk een kracht naar binnen en naar buiten zouden we kunnen ontwikkelen met één landelijk orgaan, dat ons volksleven in zijn breede schakeeringen bestrijkt! Zijn er menschen die „K.S.“ niet voldoende volgen kunnen, welnu zij zouden dan immers stof te over vinden in hetzelfde blad, die hen wel ligt. En wij zouden op die manier heel ons volk leeren De Reformatie te lezen.

Een paar van onze briefschrijvers maakten de opmerking, dat het mogelijk is, dat de z.g. „populaire pers“ Reformatie-lezers kweeken kan. Dat zelfde argument gebruikte vroeger ook de redactie van Pro Ecclesia. We gelooven er niets van. Men kweekt een eigen lezerskring met een eigen steer en een eigen idioom, die hoe langer hoe minder open zal staan voor de taal van De Reformatie. Dat is de praktijk, die het gevaar, hierboven signaleerd, in de hand werkt. Laat ons dat toch tegen elken prijs voorkomen. Het kan nu nog. Laten ook onze kerkeraden en classes zich eens met ons „persprobleem“ inlaten. Op de agenda van verschillende classisvergaderingen zagen wij het punt „concentratie van de pers“ reeds vermeld. Laten al onze kerken er hun aandacht aan geven. Met elkaar moeten we uit dit probleem kunnen uitkomen.

Dit alles wil niet zeggen, dat we de vrije persuiting smoren willen. Het is er ver vandaan. We hebben er reeds op gewezen, dat er in onze vrij gemaakte kerken ruime plaats is voor een regionale kerkelijke pers. We hebben een provinciaal Utrechtsch kerkblad en de broeders in Gelderland zijn bezig met iets soortgelijks voor hun provincie. Laat men dat overal doen.

Er is opgemerkt, dat er een blad moet zijn dat werf en propaganda maakt. Accoord. Maar men zal ons moeten toegeven, dat dit nooit een landelijk orgaan kan zijn. Dat kan alleen een psychologisch goed geredigeerd regionaal blad. De Zeeuwen moeten radicaal anders behandeld worden dan de Friezen en de Groningers anders dan de Gelderschen of de Brabanders en de Utrechtse naren.

Hier ligt - locals toesta-

en efficiënt w-

strijden en ja

En tenslot

mijn schrijve

ons, die des

en op de gez

rekenen blijv

een tijd van

bied. Het zal

Wanneer ik

met onze vr

ons los te

rechtelijke

een reform

vrijmakings

over de ho

staatkundig

ken, den ni

kunnen spre

nen we niet

Maar dat

worden nae

staan. Wanne

de overkoep

aanvaard wo

van de „A-

J.V.'s geno

onder auspici

stelling verk

voor deze

tijd, dat wij

positie in de

We zullen

maken. We

naar „eenhe

staatsprotect

op elk terre

den voet ge

we althans

een gesloten

en op elk te

opdat die pe

en naar buit

bouwend tem

En ik zie g

aan één flin

bladen naas

onze kracht.

Amice tra

Wij zoude

Calvinistich

kracht er wr

elken histor

heeft alleen

republiek d

innam.

Maar omte

zal men niet

bijgerien de

het gezegene

het Woord

schap wordt

goed wordt

De Calvin

het Verbond

door scherpe

de eeuwen